

عنوان مقاله:

الیاده و هستی شناسی مقدس

محل انتشار:

دو فصلنامه پژوهش های هستی شناختی، دوره 3، شماره 5 (سال: 1393)

تعداد صفحات اصل مقاله: 22

نویسنده:

قربان علمی - دانشیار دانشگاه تهران/

خلاصه مقاله:

این نوشتار به بررسی آرای میرچا الیاده درباره هستی میپردازد. الیاده، که با روش هرمنوتیک تاریخی دینی - به کشف معانی و تأویل پیامهای پنهان اسطورهها، آیینها و نمادها میپردازد، پرسش از هستی را، پرسشی راستین و اساسی انسان میداند. هر دینی، حتی در ابتداییترین صورتش، یک هستیشناسی است. الیاده انسانها را به لحاظ نگرش به هستی به دو دسته تقسیم میکند: انسان جوامع سنتی که قطعاً انسان دینورز است و انسان مدرن. الیاده مجموعه خواننده و بر آن است که انسان « هستی شناسی آغازین » اعتقادات انسان جوامع کهن را جوامع سنتی در یک دنیای واقعی و مؤثر زندگی کرده و از زندگی در وجه مقدس هستی احساس آرامش مینماید. هستی دو وجه دارد: مقدس و نامقدس. وجه مقدس وجه واقعی، منظم و مهم است، در صورتی که وجه نامقدس بدون ساختار، بینظم، نسبی و نامتجانس است. توصیف الیاده از هستیشناسی کهن بیانگر یک سری مضامین کلی است: هستی رابطه ای، نشأت ناپذیر، تحویل ناپذیر، نامشروط، پویا و ایستا است. هستی علاوه بر وجود انسانها وجود جهان را نیز دربر دارد. در هستیشناسی الیاده ماهیت مقدم بر وجود است. یعنی انسان دینی دقیقاً همان چیزی است که در زمان آغاز به او داده شده است. مقدس به انواع و اقسام مختلف در کسوت اساطیر، خدایان، نمادها، آفرینش و انسانها تجلی میکند. تجلی مقدس، دیالکتیکی است که نکته بسیار اساسی در آن، تبدیل شیء غیر مقدس به مقدس است. نمادها و را آشکار میسازند. اسطوره « هستی » اسطوره ها مبتنی بر هستیشناسی است و تنها از اموری که واقعاً حادث شدهاند، سخن میگوید. حقیقت همان امر مقدس گشته و خود را « هستی » است. انسان دینی، در پرتو اسطوره ها شاهد تجلی سخن میگوید. حقیقت همان امر مقدس گشته و خود را « هستی » است. انسان دینی، در پرتو اسطورهها شاهد تجلی شبان آن میداند. هستی شناسی او متأثر از افلاطون و تفکر هندویی است؛ از اینرو متهم به این شده که جهان نامقدس را به نمود یا توهم فروکاسته و برای آن واقعیتی قایل نیست. آن واقعیتی قایل نیست. جهان نامقدس را به نمود یا توهم فروکاسته و برای آن واقعیتی قایل نیست.

کلمات کلیدی:

هستی، هستی شناسی، مقدس، انسان دینورز، نامقدس، الیاده

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/334994>

